

Paralel Ogohlantirishlar — Birinchi Raqam

Iso Masihning Vahiyi: Insoniyat uchun so'nggi ogohlantirishni tushunish

Jeff Pippenger

2023-08-08

“Iso Masihning vahiyi” “vaqt yaqin bo‘lganda” Xudoning xalqiga ochib beriladi. Insoniyat uchun so‘nggi ogohlantirish xabari insoniy sinov muddatining yopilishidan sal oldin beriladi va o‘sha so‘nggi xabar Muqaddas Kitobda bir necha bashoratli yo‘nalishlarda tasvirlangan. Vahiy kitobining o‘n to‘rtinchi bobida esa o‘sha so‘nggi ogohlantirish xabari uchta farishta orqali tasvirlangan.

Va men osmonning o‘rtasida uchib borayotgan boshqa bir farishtani ko‘rdim; u yer yuzida yashovchilarga, har bir millatga, qabilaga, tilga va xalqqa va’z qilish uchun abadiy Xushxabarni tutib borar edi. U baland ovoz bilan shunday der edi: Xudodan qo‘rqinglar va Unga ulug‘vorlik beringlar; chunki Uning hukm soati keldi; osmonni, yeru zaminni, dengizni va suv buloqlarini yaratganga sajda qilinglar.

So‘ngra uning ortidan boshqa bir farishta kelib, shunday dedi: “Bobil quladi, quladi, o‘sha ulug‘ shahar, chunki u barcha xalqlarga o‘z zinosining g‘azab sharobidan ichirdi.”

Va uchinchi farishta ularga ergashib, baland ovoz bilan dedi: Agar kimdir mahluqqa va uning suratiga sajda qilsa hamda uning tamg‘asini o‘z peshonasiga yoki qo‘liga olsa, u ham Xudoning g‘azabi sharobidan ichadi; bu sharob Uning qahr kosasiga aralashtirilmagan holda quyilgandir. Va u muqaddas farishtalar huzurida va Qo‘zining huzurida olov va oltingugurt bilan azoblanadi. Ularning azobi tutuni abadulabad ko‘tarilib turadi; mahluqqa va uning suratiga sajda qiluvchilar hamda uning ismining tamg‘asini qabul qiluvchilar kecha-kunduz orom topmaydilar. Muqaddaslarning sabr-toqati shundadir: ular Xudoning amrlarini va Iso imonini saqlaydiganlardir. Vahiy 14:6–12.

Vahiy kitobining o‘n sakkizinchi bobida xuddi o‘sha xabar Bobilning qulashini e‘lon qiladi.

Shundan keyin men osmondan tushib kelayotgan, buyuk hokimiyatga ega bo‘lgan boshqa bir farishtani ko‘rdim; va yer uning ulug‘vorligidan yorishdi. U qudratli ovoz bilan baland nido qilib dedi: «Buyuk Bobil yiqildi, yiqildi, va jinlarning maskaniga, har bir nopok ruhning panohiga, har bir nopok va jirkanch qushning qafasiga aylandi. Chunki barcha xalqlar uning zinosining g‘azab sharobidan ichganlar; yer yuzining podshohlari u bilan zinokorlik qilganlar; va yerning savdogarlari uning dabdabali ne‘matlarining mo‘l-ko‘lligi orqali boyib ketganlar». So‘ng men osmondan boshqa bir ovozni eshitdim; u shunday der edi: «Ey Mening xalqim, undan chiqinglar, toki uning gunohlariga sherik bo‘lmaysizlar va uning balolaridan ulush olmaysizlar. Chunki uning gunohlari osmonga yetib borgan, va Xudo uning nohaqliklarini esladi». Vahiy 18:1–5.

Tarixning bashoratli chizig‘i, yoki boshqacha aytganda, o‘n sakkizinchi bobda o‘z ulug‘vorligi bilan yer yuzini yoritadigan farishta orqali ifodalangan voqealar ketma-ketligi hukmning yakuniga,

inoyat muddatining tugashiga va yetti oxirgi baloga olib boradigan voqealarni ifodalaydi. O‘n sakkizinchi bobda ifodalangan bashoratli tarix o‘n to‘rtinchi bobdagi uch farishta orqali ifodalangan bashoratli tarix chizig‘i bilan “parallel” ravishda kechadi.

“Xudo Vahiy 14-bobdagi xabarlariga bashoratlar silsilasida o‘z o‘rmini bergan, va ularning ishi bu yer tarixining yakunigacha to‘xtamasligi kerak. Birinchi va ikkinchi farishtaning xabarlari hanuz bu davr uchun haqiqatdir va ular bundan keyin keladigan ushbu xabar bilan yonma-yon davom etishi lozim. Uchinchi farishta o‘z ogohlantirishini baland ovoz bilan e‘lon qiladi. «Shundan keyin,— dedi Yuhanno,— men osmonda katta qudratga ega bo‘lgan boshqa bir farishtaning tushib kelayotganini ko‘rdim, va yer uning ulug‘vorligidan yoritildi». Bu yoritilishda uchala xabarning ham nuri birlashgan.” The 1888 Materials, 803, 804.

O‘n to‘rtinchi bobdagi osmonning o‘rtasida uchib borayotgan uch farishta butun dunyo miqyosidagi xabarni ramziy ifodalaydi; bu xabar yirtqichning tamg‘asi va sinov muddatining yopilishi bilan yakunlanadi. O‘n sakkizinchi bobda esa, xabari ham sinov muddatining yopilishi bilan yakunlanadigan farishtaning ulug‘vorligi bilan butun yer yoritiladi.

O‘n to‘rtinchi bobda ramziy tarzda uch farishta orqali ifodalangan xabar hamda o‘n sakkizinchi bobda osmondan tushadigan farishta orqali tasvirlangan xabar bir xil ogohlantiruvchi xabarning ikki tasviridir. Muqaddas Kitobda ortiqcha narsa yo‘q, behuda sarflangan hech narsa yo‘q. Aynan o‘sha bir xabar Yuhanno tomonidan bir necha bor ko‘rsatilgani xabarning muhimligiga urg‘u beradi va “takrorla va kengaytir” deb ataladigan, Muqaddas Kitobga xos qoida bo‘lgan ilohiy ta‘lim usulini namoyon etadi. Bashoratli tarixning ikki yo‘nalishini birlashtirish, ularni bir-biridan alohida ko‘rib chiqilganda, har ikkala yo‘nalishda ham anglanmaydigan haqiqatlarni ochib beradi. Bugun agar siz bir xil voqeaning ikki guvohini sudga ko‘rsatma berish uchun olib kelsangiz, ular siyosiy yoki ijtimoiy mafkurasiga qarab bir-biriga zid bayonotlar berishlari hech gap emas. Muqaddas Kitob guvohlari bilan esa bunday emas; ular har doim bir fikrda bo‘ladilar, va agar sizga ular o‘zaro mos kelmayotgandek tuyulsa, demak, siz nimanidir noto‘g‘ri ko‘rayapsiz.

Biz ko‘rib chiqayotgan ikki tasvir aynan Malaki kitobi Ilyos payg‘ambarning qaytishi sifatida ifodalaydigan o‘sha bir xil ogohlantirish xabaridir. Bu uchala xabarning barchasi sinov muddatining yopilishidan oldin keladi, chunki ushbu uch bashorat yo‘nalishining barchasida mujassam bo‘lgan ogohlantirish xabari shunchaki sinov muddatining yopilishidan oldin berilmaydi, balki sinov muddatining yopilishi aynan o‘sha ogohlantirish xabarlarining tayanch nuqtasi, istasangiz, mavzusining o‘zidir. Darhaqiqat, agar biror ogohlantirish xabari biror payg‘ambar tomonidan e‘lon qilingan yoki tasvirlangan bo‘lsa, u Vahiy 14, 18 va Malakining Ilyos haqidagi bashoratidagi ayni o‘sha ogohlantirishdir.

Bu uch bashorat yo‘nalishining bir-biriga parallel ravishda kechishi osonlik bilan ko‘rsatib berilishi mumkin. Shunday bo‘lsa-da, Muqaddas Kitob bashoratida ma‘lumotning ikki asosiy manbai mavjud. Ulardan biri dunyo oxirida yuz beradigan voqealar ketma-ketligining aniqlanishidir. Ikkinchi ma‘lumot manbai esa kelajakdagi voqealarni bayon etuvchi xabar bilan bog‘liq payg‘ambarlarning faoliyatining tasviridir.

Bu g'oyalar bilan bog'liq holda e'tiborga loyiq bo'lgan ikki qoida bor. Birinchisi shuki, barcha payg'ambarlar sinov muddati yakunlanadigan zamon bo'lmish dunyoning oxiri haqida so'z yuritadilar.

“Qadimgi payg'ambarlarning har biri o'z zamoni uchun emas, bizning zamonimiz uchun ko'proq so'zlagan, shuning uchun ularning bashoratlari biz uchun kuchdadir. ‘Endi bu narsalarning hammasi ularga ibrat bo'lsin deb yuz berdi; va zamonlarning oxiri yetib kelgan bizlarga nasihat uchun yozib qo'yildi.’ 1 Corinthians 10:11. ‘Ular bu xizmatni o'zlari uchun emas, balki bizlar uchun qilganlari ularga ma'lum qilingan edi; bu narsalar endi sizlarga osmondan yuborilgan Muqaddas Ruh orqali sizlarga xushxabarni va'z qilganlar tomonidan xabar qilindi; farishtalar ham bu narsalarga nazar solishni orzu qiladilar.’ 1 Peter 1:12....”

“Muqaddas Kitob o'z xazinalarini ushbu oxirgi avlod uchun to'plab, bir joyga jamlagan. Eski Ahd tarixidagi barcha buyuk voqealar va tantanavor hodisalar ushbu oxirgi kunlarda jamoatda takrorlangan va takrorlanmoqda.” Selected Messages, 3-kitob, 338, 339.

Muqaddas Kitobdagi barcha bashoratli xabarlar “zamonalarning oxiri yetib kelgan” “bizlar uchun kuchdadir.” Bu qoida, Muqaddas Ruh “bashorat berilishida ham”, shuningdek “tasvirlangan voqealarda ham” “shakllantirgan” “masalalar”ni aniqlaydigan boshqa bir qoida bilan birgalikda, bashoratning boshidagi bashoratli voqealar muayyan bir bashoratning oxiridagi bashoratli voqealarning timsoli bo'lib, ular bilan parallel ravishda kechadi, degan da'voga yanada kuch bag'ishlaydi.

“Xudoning Kalomini ancha yaqindan o'rganishga ehtiyoj bor; ayniqsa Doniyor va Vahiy kitoblariga ishimiz tarixida hech qachongidan ham ko'proq e'tibor qaratilishi lozim. Rim hokimiyati va papalik haqida ayrim yo'nalishlarda aytadigan gapimiz kamroq bo'lishi mumkin; biroq biz payg'ambarlar va havoriylar Xudoning Muqaddas Ruhi ilhomi ostida yozgan narsalarga diqqatni qaratishimiz kerak. Muqaddas Ruh masalalarni shunday tartibga solganki, ham bashoratning berilishida, ham tasvirlangan voqealarda insoniy vosita ko'zdan chetda tutilsin, Masihda yashirilgan bo'lsin, osmonning Rabbiiy Xudosi va Uning qonuni esa ulug'lansin. Doniyor kitobini o'qing. U yerda ifodalangan saltanatlar tarixini nuqtama-nuqta esga oling.” Testimonies to Ministers, 112.

“Muqaddas Ruh ham bashoratning berilishida, ham tasvirlangan voqealarda ishlarni shunday shakllantirganki.” “Bashoratning berilishida va tasvirlangan voqealarda” “ishlar” “Muqaddas Ruh” tomonidan “shunday shakllantirilgan”ki, ham “bashoratning berilishi”, ham “tasvirlangan voqealar” ilhomlangan deb e'tirof etilishi va dunyoning oxiriga oid bashoratli tasvirga tatbiq etilishi lozim.

Yuhannoga Jabroildan vahiy berildi va unga uni kitobga yozib, jamoatlarga yuborish buyurildi. O'sha paytda u Rim tomonidan quvg'in qilinayotgan edi; u bugungi dunyoda maxfiy qamoqxona deb ataladigan narsaga qiyoslanadigan tarzda surgun qilingan edi. O'sha tarixiy vaziyatda Yuhanno insoniyatdan xuddi Guantanamo ko'rfazidagi har qanday mahbus kabi yakkalanib qolgan edi.

Yuhanno bu vahiy Rabbiyning kuni bo‘lgan yettinchi kun — Shabbat kuni ibodat qilayotgan paytida sodir bo‘lganini bildiradi.

Chunki Inson O‘g‘li hatto shanba kunining ham Rabbidir. Matto 12:8.

Ruhda sajda qilayotganda, u orqasidan baland bir ovozni eshitdi.

Men, Yuhanno, sizlarning birodaringiz hamda Iso Masihning qayg‘u-alami, shohligi va sabr-toqatidagi hamrohingiz bo‘lib, Xudoning Kalomi va Iso Masihning shahodati uchun Patmos deb ataladigan orolda edim. Rabbiyning kunida Ruhda edim va orqamdan karnay sadosidek baland bir ovozni eshitdim; u shunday der edi: “Men Alfa va Omegaman, birinchi va oxirgiman”; yana: “Ko‘rayotganingni kitobga yoz va Osiyodagi yetti jamoatga yubor: Efesga, Smirnaga, Pergamga, Tiyyatiraga, Sardisga, Filadelfiyaga va Laodikiyaga.” Vahiy 1:9–11.

Yuhanno, uning atrof-muhiti va ko‘rsatilgan sharoitlar uni yettinchi kun — Shabbatga sig‘inuvchi bo‘lgani uchun ta‘qib qilinayotgan kishi sifatida tasvirlaydi, biroq u ayni paytda Muqaddas Kitobga ham, “Iso Masihning shahodati” bo‘lgan Ellen Uaytning yozuvlariga ham ishongani sababli ham ta‘qib qilinayotgan biridir. U orqasidan kelayotgan ulug‘ bir ovozni eshitadi; u esa uni ko‘rish uchun o‘giriladi, va shu tariqa u dunyoning oxirida orqalaridan: “Mana yo‘l shu, unda yuringlar”, deb aytayotgan bir ovozni eshitadigan Yettinchi kun Adventistini ifodalaydi.

Payg‘ambarlikning barcha yo‘nalishlari dunyoning oxirida bir-biriga parallel ravishda kechadi.

“Vahiy kitobida Muqaddas Kitobning barcha kitoblari uchrashadi va nihoyasiga yetadi.”
Havoriylar faoliyati, 585.

Orqasidan bir ovoz eshitgan har qanday payg‘ambar, dunyo oxirida Xudoning xalqining tasvirida Yuhanno bilan mos keladi. Yuhanno orqasidan unga ko‘rsatmalar bergan bir ovozni eshitdi. Ishayo ham ko‘rsatma beruvchi bir ovozni eshitdi.

Shuning uchun ham Egamiz sizlarga marhamat ko‘rsatish uchun kutadi, va shuning uchun ham U sizlarga rahm-shafqat qilish uchun yuksaltiriladi; chunki Egamiz adolat Xudosidir: Uni kutadiganlarning barchasi baxtlidir.

Chunki xalq Quddusdagi Sionda yashaydi; sen endi yig‘lamaysan; U faryoding ovozini eshitganda senga nihoyatda marhamatli bo‘ladi; Uni eshitishi bilan senga javob beradi. Garchi Rabbiy sizlarga musibat nonini va kulfat suvini bersa-da, endi ustozlaringiz boshqa yashirilmaydi, balki ko‘zlaringiz ustozlaringizni ko‘radi. Qachon o‘ngga burilsangiz ham, qachon chapga burilsangiz ham, quloqlaringiz orqangizdan shunday degan bir so‘zni eshitadi: “Yo‘l shu, unda yuringlar”. Ishayo 30:18–21.

Xudoning qoldiq xalqi orqalaridan qaysi yo‘ldan yurishlari kerakligini ko‘rsatib beruvchi bir ovozni eshitadi. Shundan so‘ng ular tinglash yoki tinglamaslik haqida qaror qilishlari lozim bo‘ladi. Yuhanno va Ishayo bilan ifodalangan xalq — Rabbiyni U kechikib turgan paytda kutadigan, dunyoning oxiridagi xalqdir; Ishayo esa bizga Uning kechikishi sababini U hukm Xudosi ekanligi bilan bildiradi. 1798-yildagi Millerchilar tarixining boshlanishidan tortib, yakshanba qonuni paytida Adventizm uchun sinov muddatining yopilishigacha, Xudo samoviy

muqaddasxona ichida hukmni amalga oshirmoqda. Va'da shuki, hukm davrida Rabbiyni kutadiganlar baraka topadilar.

Kutganlari uchun muborak bo'lgan Xudoning xalqi, o'n bokira qiz haqidagi masaldagi Kuyovni kutayotgan bokira qizlar orqali tasvirlangan. O'nalasining hammasi uxlab qoldi, so'ngra yarim tunda uxlayotgan bokira qizlarni ikki toifaga ajratadigan bir inqiroz yuz beradi. Toifalardan biri ortlaridan kelgan bir ovozni eshitib, qaysi yo'ldan borishlari kerakligini ularga ko'rsatgan o'sha ovozni ko'rish uchun o'girildi; boshqa toifa esa, Vahiy kitobi bo'ylab takrorlanib turadigan xabar: "Qulog'i bor eshitsin, Ruh jamoatlarga nima deytganini eshitsin", degan bo'lishiga qaramay, o'girilib, ovozni eshitishni rad etdi.

"Matto 25-bobdagi o'n bokira qiz haqidagi masal ham Adventist xalqining tajribasini tasvirlaydi." The Great Controversy, 393.

Yuhanno kelajakni anglash uchun o'tmishga yuzlanadigan Adventist xalqini ifodalaydi. Ular Yuhanno qilganidek, "orqalaridan bir so'zni eshitganlarida", bu so'z shu ayni hodisa haqidagi Ishayo guvohligida berilgan ko'rsatmani ham o'z ichiga oladi. Ishayoning ko'rsatmasi shunday edi: "mana, yo'l shu, undan yuringlar, o'ngga borganingizda ham, chapga borganingizda ham." Doniyor o'n ikkinchi bobdagi dono bokiralar dunyo oxirida bilimning ortishini tushunadilar, chunki ular muhrdan yechilgan, hayot baxsh etuvchi bilimni anglash uchun Kalomda "u yoqdan bu yoqqa yugurib" yurgan edilar.

Lekin sen, ey Doniyor, bu so'zlarni yashirib qo'y va kitobni oxirzamon vaqtigacha muhrlab qo'y: ko'plar u yoq-bu yoqqa yugurib yuradilar, va bilim ortadi. Doniyor 12:4.

Biz ko'rib chiqayotgan payg'ambarlar hukm nihoyasiga yetadigan va sinov muddati yopiladigan tarixda Yettinchi kun Adventistlarini ifodalaydi. Dono bokiralar sifatida tasvirlanganlar ortlaridan: "Mana shu yo'l, unda yuringlar", degan ovozni eshitadilar va U chapga yoki o'ngga burilganlarida ularni yo'lda boshqarishni va'da qiladi. Dono bokiralar muhrdan yechilgan kitob paytida qilganidek "u yoqdan bu yoqqa yugurish" Muqaddas Kitobni tadqiq etishning ramzidir. Tabiat bizga shuni bildiradiki, yugurish uchun avvalo yurishni o'rganish kerak, va Ishayoning guvohligi shuni aytadiki, agar ortingizdagi ovoqqa quloq solsangiz, U sizni O'z Kalomini o'rganishda, xoh Eski Ahdga (chapga), xoh Yangi Ahdga (o'ngga) murojaat qilsangiz ham, boshqaradi. Muqaddas Kitobni oching, va U sizni O'z ovozi bilan boshqaradi. Ammo dunyoning oxiridagi Yettinchi kun Adventistlari uchun bu yana shuni ham anglatadiki, Muqaddas Kitobni (chap) ochganingizda ham, Bashorat Ruhi yozuvlarini (o'ng) ochganingizda ham, U sizni boshqaradi.

Yurish lozim bo'lgan yo'l, Yeremiyoning shahodati qo'shilganda, yanada aniqroq bo'ladi.

Egamiz shunday deydi: Yo'llarda turinglar, ko'ringlar va qadimgi so'qmoqlar haqida so'ranglar: yaxshi yo'l qayerda ekanini bilib, o'sha yo'ldan yuringlar, shunda jonlaringiz uchun orom topursizlar. Ammo ular: "Biz o'sha yo'ldan yurmaymiz", dedilar. Yana Men ustingizga soqchilar qo'ydim va dedim: "Karnay sadosiga quloq solinglar". Ammo ular: "Biz quloq solmaymiz", dedilar.

Shuning uchun eshitinglar, ey xalqlar, va bilib oling, ey jamoat, ularning orasida nima borligini. Eshit, ey yer: mana, Men bu xalq ustiga kulfat keltiraman, ya'ni ularning o'y-fikrlarining samarasini; chunki ular Mening so'zlarimga ham, Mening qonunimga ham quloq solmadilar, balki uni rad etdilar. Yeremiyo 6:16–19.

Mazkur parchada sajda qiluvchilarning ikki toifasi bor. Bir guruh barcha “yo‘llar”ni ko‘rib chiqadi va unda yurish uchun “qadimgi yo‘llar”ni tanlaydi. Ular boshqa barcha ehtimoliy “yo‘llar” orasidan “yaxshi yo‘l”ni tanlay olishga qodir edilar, chunki ular orqalaridan kelayotgan ovozni tinglagan kishilardir, va o‘sha ovoz ularga: “mana shu yo‘l, unda yuringlar”, deb bildirgan edi. Yuhanno orqadan kelayotgan ovozni, “qadimgi yo‘llar”dan kelayotgan bir ovozni eshitadiganlarni ifodalaydi.

“Rabbiy shunday deydi: «Yo‘llar bo‘yida turinglar, qaranglar va qadimiy so‘qmoqlar haqida so‘ranglar: yaxshi yo‘l qayerdaligini bilib, o‘sha yo‘ldan yuringlar».” Yeremiyo 6:16.

“Hech kim imonimizning poydevorlarini — ishimizning boshida Kalomni ibodat ila o‘rganish va vahiy orqali qo‘yilgan poydevorlarni — yulib tashlashga urinmasin. So‘nggi ellik yil davomida biz ana shu poydevorlar ustiga bino qilib kelmoqdamiz. Odamlar o‘zlari yangi yo‘l topdik va qo‘yilgan poydevordan ham mustahkamroq poydevor qo‘ya olamiz, deb o‘ylashlari mumkin. Ammo bu katta bir aldovdir. Qo‘yilganidan boshqa poydevorni hech kim qo‘ya olmaydi.

“Ilgari ko‘plar yangi bir e‘tiqodni barpo etishga, yangi tamoyillarni o‘rnatishga kirishganlar. Ammo ularning bunyodi qancha vaqt turdi? U tez orada quladi, chunki u Qoya ustiga asoslanmagan edi.

“Ilk shogirdlar ham insonlarning gap-so‘zlariga duch kelishlariga to‘g‘ri kelmaganmi? Ular soxta nazariyalarni tinglashlariga, so‘ngra esa, qo‘llaridan kelgan hamma ishni qilganlaridan keyin, qat‘iy turib: «Hech kim qo‘yilgan poydevordan boshqa poydevor qo‘ya olmaydi», deb aytishlariga to‘g‘ri kelmaganmi? 1 Korinfliklarga 3:11.

“Demak, ishonchimizning boshini oxirigacha qat‘iy tutib turmog‘imiz lozim. Qudratli so‘zlar Xudo va Masih tomonidan bu xalqqa yuborildi; ular bu xalqni dunyodan, nuqta-ba-nuqta, hozirgi haqiqatning ravshan nuriga olib chiqdi. Muqaddas olov tegib turgan lablar bilan Xudoning xizmatkorlari xabarni e‘lon qildilar. Ilohiy kalom e‘lon qilingan haqiqatning haqiqiyiligiga o‘z muhrini bosdi.” Testimonies, 8-jild, 296, 297.

Ammo Yeremiyo qatorida yana bir guruh bor va u ularni ta‘riflaganidek, o‘sha “jamoat” yangi bir e‘tiqodni ifodalovchi bir uy qurgan, va u uy qoya ustiga qurilmagani uchun qulaydi. O‘sha uy — Yettinchi kun adventistlari cherkovi yoki Yuhanno aynan o‘sha cherkovni ta‘riflaganidek — shaytonning sinagogasidir.

Eshitishni rad etish — Uning “so‘zlari”ni va Uning “qonuni”ni rad etish demakdir. Qaytib kelishdan va qadimgi yo‘llarda yurishdan bosh tortgan isyonlari, shuningdek, soqchining karnay xabarini eshitishni rad etganlari tufayli, Xudo Yeremiyo “yovuz jamoa” deb atagan xalq ustiga kulfat keltirmoqchi. Xudoning Laodikiyadagi Yettinchi kun adventistlari jamoati bilan qanday muomala qilishi Muqaddas Kitob bashoratining mavzusidir. Ho‘shea payg‘ambar ularning nima

sababdan rad etilishlari haqida soʻz yuritarkan, “yovuz jamoa”ning xususiyatlariga oʻz hissasini qoʻshadi.

Mening xalqim bilim yetishmasligi tufayli halok boʻlmoqda; sen bilimni rad etganing uchun, Men ham seni rad etaman, va sen Menga ruhoniylar boʻlmaysan; oʻz Xudoyingning qonunini unutganing sababli, Men ham sening farzandlaringni unutaman. Hoʻsheya 4:6.

Ular bilimdan mahrum boʻlganliklari uchun rad etildilar; bu esa oxirat vaqtida muhrdan ochiladigan xabarni ifodalaydi. Xudo bu yerda ushbu parchada Oʻz xalqi bilan boʻlgan ahdiy munosabatini yakunlamoqda, chunki U ularga bevosita: “Mening xalqim!” deb murojaat qiladi. Ular Masihni rad etganlari va Uning qonunini unutganliklari uchun Xudo uchun ruhoniylar boʻlmaydilar. Xudoning xalqi Xudo bilan ahdga kirganda, U ularni ruhoniylar va shohlar qiladi. Xudo qadimgi Isroil bilan ahdga kirganida, Muso orqali shunday degan:

Endi, agar sizlar haqiqatan ham Mening ovozinga itoat etib, ahdimni saqlasangizlar, unda barcha xalqlar orasida Mening uchun xos xazina boʻlasizlar; chunki butun yer Menikidir. Va sizlar Men uchun ruhoniylar shohligi va muqaddas xalq boʻlasizlar. Isroil oʻgʻillariga aytadigan soʻzlaring ana shulardir. Chiqish 19:5, 6.

Xudo xristian jamoati bilan ahd tuzganida, Butrus orqali shunday degan edi:

Lekin sizlar tanlangan naslsiz, shohona ruhoniyliksiz, muqaddas millatsiz, Xudoga xos bir xalq sizlarki, sizlarni zulmatdan Oʻzining ajoyib nuriga daʼvat etgan Zotning ulugʻvor fazilatlarini eʼlon qilursizlar. Ilgari xalq emas edingiz, endi esa Xudoning xalqisiz; ilgari rahm-shafqat topmagan edingiz, endi esa rahm-shafqat topgansizlar. 1 Butrus 2:9, 10.

Butrus bu oyatlarda qadimgi Isroildan — Xudoning tanlangan ahd xalqi boʻlgan xalqdan — nasroniy jamoatiga oʻtishni tilga oladi; u shunday deydi: “ilgari xalq emas edingiz, endi esa Xudoning xalqisizlar.” Yahudiylar oʻzlarini Xudodan ajratib qoʻyganlarida, Rabbiiy nasroniy jamoati bilan ahd tuzdi. Ikkalasi ham Rabbiiy bilan nikohda boʻlgan chogʻlarida ruhoniylar xalqi deb hisoblangan.

Ruhoniylar sifatida rad etilish shuni koʻrsatadiki, siz bir vaqtlar ahd xalqi boʻlgansiz. Yettinchi kun adventistlari adventistlar tarixining boshida Rabbiiy bilan ahdga kirgan edilar. Sahrodagi jamoat Islohotdan chiqdi, ammo Milleriylar xabarini rad etdi va shu tariqa birinchi va ikkinchi farishtalar xabarlari tarixi davomida oʻzlarini Xudodan ajratib qoʻydilar. Yakuniy ajralish ikkinchi farishtaning kelishi bilan yuz berdi va hukm shuki, ular endi Masihning qizi emas, balki Bobilning qiziga aylangan edilar. Shundan soʻng darhol, Yarim tun nidosi paytida, Xudo Oʻzining yangi kelinini ahd nikohiga chaqirdi.

Qadimgi Isroil uchun ahdning timsoli boʻlgan ikki lavha — Oʻn Amrning ikki lavhasi edi; ruhiy zamonaviy Isroil uchun esa ikki lavha — 1843 va 1850 yadvallarida ifodalangan Habakkukning ikki lavhasidir. Ilhom Laodikiya deb qayta-qayta taʼriflagan ahd xalqi eski yoʻllarni rad etdi, orqalaridan kelayotgan ovozga quloq solishdan bosh tortdi va shu bois ular Rabbimizning ogʻzidan chiqarib tashlanar ekan, qadimgi Isroilning yakuniy tarixini takrorlaydilar. U “Mening xalqim” deb ataydiganlar bilan nega bunday boʻladi?

Adventizm tajribasini tasvirlaydigan o'n qiz haqidagi masal ikki marta bajo bo'ladi: bir marta Adventizmning boshida, so'ng esa uning yakunida. Opa Uayt bu masal har bir tafsilotigacha bajo bo'lganini va yana bajo bo'lishini, shuningdek, uchinchi farishta kabi, bu masal ham doimo hozirgi haqiqat sifatida tushunilishi lozimligini o'rgatadi.

“Meni ko‘pincha o‘nta bokira qiz haqidagi masalga murojaat qildirishadi; ularning beshtasi dono, beshtasi esa nodon edi. Bu masal harfma-harf bajo bo‘lgan va bo‘ladi, chunki u aynan shu zamon uchun alohida tatbiqqa ega bo‘lib, uchinchi farishtaning xabari kabi bajo bo‘lgan va zamonning oxirigacha hozirgi haqiqat bo‘lib qolishda davom etadi.” Review and Herald, August 19, 1890.

Millerchi Adventizm 1843-yildagi amalga oshmagan bashoratlari bilan 1844-yil 22-oktabr haqidagi to‘g‘ri bashoratlari orasidagi davrda masaldagi kutishni bajo keltirdi. Bu tarixning bashoratli tafsilotlari ko‘p va muhimdir, ammo men shunchaki Oq opa endigina ta’kidlaganidek, o‘nta bokira qiz haqidagi masal uchinchi farishta bilan bevosita bog‘liq ekanini ko‘rsatmoqchiman.

1798-yildan 1844-yil 22-oktabrgacha birinchi farishtaning xabari hukmning ochilishini e‘lon qildi. Hukm boshlanishidan sal oldin o‘n bokira haqidagi masalning Yarim Tun Nidosi bajo keldi. Shuning uchun, uchinchi farishta hukmning yakunlanishini e‘lon qilganida, Yarim Tun Nidosining e‘loni yana bir bor takrorlanadi.

Protestant jamoatlari Xudoning xabarini rad etib, shu tariqa Bobilning qizlariga aylangani haqidagi anglash — “har bir harfigacha bajo bo‘layotgan” masaldagi ikkinchi farishta xabarining kelishi va kechikish vaqtining boshlanishi edi. Rabbiiy 1843-yilda qaytib kelmadi; U bokiralarni sinash va ularga baraka berish uchun kechikdi. Protestant jamoatlarini Bobilning qizlari deb ko‘rsatgan ikkinchi farishta xabarining e‘loni, o‘sha qulagan jamoatlarda hali ham bo‘lganlar uchun u yerdan chiqib, Milleritlar va ularning bashoratlar haqidagi tushunchasi tomonida turishga chaqiriq edi. Exeter lager yig‘inida Samuel Snow 1844-yil 22-oktabrda Rabbiyning kelishini tasdiqlash uchun zarur dalillarni taqdim etdi, va Yarim Tun Faryodi xabari to‘lqin kabi butun yurt bo‘ylab yoyildi. So‘ngra uchinchi farishta 1844-yil 22-oktabrdagi Buyuk Hafsalasi Pir Bo‘lish paytida keldi.

Bu men ko‘plab jihatlarni chetda qoldirgan holda, biz ko‘rib chiqayotgan masalaga ko‘proq aloqador bo‘lib ko‘rinadigan bir necha nuqtani ajratib ko‘rsatish maqsadida berilgan dastlabki tarixning qisqacha xulosasi edi.

Bu fikrlarni keyingi maqolada davom ettiramiz.